

Národní rada osob
se zdravotním postižením ČR

Otevřený dopis poslancům Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

V Praze 20. 11. 2023

Vážená paní poslankyně, vážený pane poslanče,

my, představitelé Národní rady osob se zdravotním postižením ČR, se na Vás obracíme s naléhavou žádostí o zařazení a projednání návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony, sněmovní tisk 565, kde se navrhuje valorizace příspěvků na péči od 1. 1. 2024.

Žádáme Vás, abyste návrh zákona zařadili na nejbližší probíhající schůzi Poslanecké sněmovny a projednali jej ve zkráceném řízení, aby zákon mohl být účinný od 1. 1. 2024. Dovolujeme si Vám sdělit, že návrh zákona podpořila petice občanů, pod kterou se během šesti týdnů podepsalo téměř 14 000 občanů a uvedenou peticí bude projednávat Petiční výbor Poslanecké sněmovny.

Vážená paní poslankyně, vážený pane poslanče, jsme seznámeni s negativním stanoviskem Vlády ČR, které zaujala k tisku 565. Stanovisko vlády uvádí pouze obecné formulace o systému a koncepci sociálních služeb. Věcné připomínky se týkají prakticky pouze data účinnosti zákona. Dovolujeme si ke stanovisku vlády uvést následující:

- MPSV ČR připravilo novelu zákona o sociálních službách, kde byla valorizace příspěvků na péči, s účinností od 1. 7. 2023. Tento návrh zákona nebyl ani předán LRV a ministerstvo jej počátkem září letošního roku stáhlo z legislativního procesu. Další termín valorizace příspěvků na péči byl 1. leden 2024 a nyní MPSV ČR slibuje polovinu příštího roku v rámci přípravy nového zákona o sociálních službách. Dovolujeme si podotknout, že tento návrh dosud není ani v paragrafovém znění!?
- Hlavním argumentem vlády, proti valorizaci příspěvků na péči, je nutnost úsporných opatření, vzhledem k fiskální situaci. Tomu rozumíme, a proto je předkládaný návrh zákona velmi umírněný a ani zdaleka neodráží skutečnou míru inflace. Pro úplnost dodáváme, že poslední valorizace příspěvků na péči byla v roce 2018, a to u stupňů III. a IV. Ve stupních I. a II. byla poslední valorizace naposledy v roce 2016. Za toto období byly několikrát valorizovány důchody, dávky státní sociální podpory, dávky hmotné

pomoci, minimální mzda a další finanční transfery. Nerozumíme tomu, proč zrovna lidé, kteří jsou odkázáni na pomoc jiných osob, se nedočkali navýšení příspěvků na péči.

- Vláda ČR ve svém stanovisku zpochybňuje text důvodové zprávy tisku 565, kde se uvádí: „Lze odhadnout, že celkové roční výdaje státního rozpočtu na příspěvek na péči by se zvýšily celkem o 6,5 mld. Kč. Zvýšení příspěvku na péči však povede také ke snížení dotace pro poskytovatele sociálních služeb. O kolik se tyto dotace sníží lze pouze odhadnout. Reálně lze předpokládat, že celkové zvýšení výdajů státního rozpočtu by nemělo překročit částku 5 mld. korun.“ Je tomu však vždy, že při valorizaci příspěvků na péči se snižuje výše dotace pro poskytovatele pobytových sociálních služeb, protože oni jsou příjemci celé výše příspěvku na péči svých klientů, a tudíž při jeho zvýšení dochází k navýšení jejich příjmů. MPSV ČR poté promítne zvýšení příspěvků na péči při stanovení finančních prostředků do dotačních řízení.

Vážená paní poslankyně, vážený pane poslanče, nejsložitější je situace u tzv. pečujících rodin, kdy jeden člen domácnosti celodenně pečuje o rodinného příslušníka a nemá možnost si vydělat na svoje základní potřeby. Tento druh péče je stále převažující, a to přibližně v 70 %. Odhadujeme, že je asi 80 tisíc rodin odkázaných jen na dávky hmotné nouze a příspěvek na péči. Zastávání valorizace příspěvků na péči znamená pro tyto rodiny prohlubování jejich chudoby a nemožnost si objednat sociální služby. Od poslední valorizace příspěvků na péči došlo již dvakrát k navýšení cen za sociální služby. Skutečná výše příspěvků na péči je dnes na úrovni 70 % původní hodnoty. Například příspěvek na péči ve II. stupni činil v roce 2007 4000 korun, jeho výše po šestnácti letech je pouze 4400 korun. Takový stav je neudržitelný. Již není čas na systémové úvahy, když lidé ztrácejí možnost objednat si služby a propadají se do stále hlubší chudoby.

Vážená paní poslankyně, vážený pane poslanče, návrh zákona, který je v tisku 565, alespoň částečně zlepšit situaci především pečujících osob a jejich rodin. Proto vás naléhavě prosíme, abyste zákon co nejdříve projednali. Pečující rodiny již ztrácejí naději, že jim někdo vyjde vstříc.

Za 14 tisíc petentů a za předsednictvo NRZP ČR:

Mgr. Václav Krása
Předseda NRZP ČR

Národní rada osob se zdravotním
postižením České republiky, z. s.
Partyzánská 7, 170 00 Praha 7
<http://www.nrzp.cz>
IČO: 70856478